

← buitengewoon sterk onderwijs ↗

Beleid

Toelating- schorsing -verwijdering 2021-2023

September 2021

Positief advies GMR d.d. 4 oktober 2021

Goedgekeurd MT d.d. 5 oktober 2021

Vastgesteld bevoegd gezag d.d 6 oktober 2021

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Rollen en verantwoordelijkheden	3
1.2	Leerplichtwet	3
1.3	Wet Passend Onderwijs	3
1.4	Schoolondersteuningsprofiel.....	4
2	Kaders aanmelding en toelating.....	5
2.1	Aanmelding	5
2.1.1	Wisseling school (zij-instroom)	5
2.2	Procedure na aanmelding	5
2.3	Tijdelijke plaatsing.....	6
2.4	Weigeringsgronden	6
2.4.1	De groep is vol.....	6
2.4.2	Niet respecteren dan wel onderschrijven van de protestants-christelijke identiteit	6
2.4.3	De school kan de nodige ondersteuning niet bieden;.....	6
2.4.4	Ernstige verstoring rust of orde of verwijdering van vorige school	8
2.5	Procedure bij weigering	8
3	Toelatingsprocedure.....	10
4	Schorsing en verwijdering.....	12
4.1	Opvoedkundige en disciplinaire maatregelen	12
4.1.1	Opvoedkundige maatregelen	12
4.1.2	Disciplinaire maatregelen	12
4.2	Schorsing	12
4.3	Verwijdering	13
4.3.1	Algemene uitgangspunten	13
4.3.2	Redenen voor verwijdering	13
4.3.3	Procedure voor verwijdering	14
4.3.4	Verwijderingsbesluit	15
4.3.5	Geschil over verwijderingsbesluit	15

1 Inleiding

Elk kind heeft recht op goed onderwijs. Daarnaast heeft het schoolbestuur met de komst van passend onderwijs een zorgplicht gekregen. Dit houdt in dat de school van aanmelding ervoor zorgt dat de leerling een passende onderwijsplek krijgt. De zorgplicht betekent dat wanneer de school van aanmelding tot de conclusie komt dat zij zelf niet de benodigde ondersteuning kan bieden, zij op zoek moet naar een andere school, die wel een passend onderwijs- en/of ondersteuningsaanbod voor de leerling heeft en bereid is de leerling aan te nemen. Hierbij staat in principe de schoolkeuze van de ouders voorop en dit is ook het uitgangspunt van het toelatingsbeleid van PCBO Voorst.

Dit toelatingsbeleid geeft antwoord op de vraag wanneer onze stichting/school een kind wel of niet kan toelaten. Daar waar in dit document 'ouders' geschreven wordt, gaat het ook over de verzorgers van het kind.

1.1 Rollen en verantwoordelijkheden

Uitvoering van het toelatingsbeleid gebeurt door de directeur van de school waar het kind wordt aangemeld, namens het bestuur van PCBO Voorst. De (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad heeft adviesrecht over de vaststelling en de wijziging van het toelatingsbeleid, maar geen bevoegdheid bij het daadwerkelijk nemen van een besluit voor toelating of weigering.

Iedere school binnen PCBO Voorst moet het toelatingsbeleid (verkort) in de schoolgids opnemen of op zijn minst verwijzen naar het beleid (en waar ouders dit kunnen vinden) en opnemen op hun eigen website.

1.2 Leerplichtwet

In dit document is het beleid uitgewerkt dat de vijf scholen binnen de Stichting PCBO Voorst volgen. Waarbij, naast de kaders van de Wet Passend Onderwijs, de leerplichtwet en Wet Primair Onderwijs (WPO) wordt gevolgd.

Nederland kent een leerplicht. In de Leerplichtwet staat dat kinderen met ingang van de maand volgend op die waarin ze vijf jaar zijn geworden, leerplichtig zijn. Deze leerplicht eindigt als tenminste twaalf volledige schooljaren een school is bezocht of aan het eind van het schooljaar waarin het kind de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt. Toelating is het uitgangspunt, weigering de uitzondering.

Alle scholen binnen PCBO Voorst hebben een Protestants Christelijke identiteit en worden daarmee als bijzondere scholen aangemerkt. Bij aanmelding op één van de scholen gaan we uit van het respecteren van deze identiteit. Het niet respecteren van de identiteit is een weigeringsgrond is. Maar dit is niet het geval als er binnen een redelijke afstand geen openbaar onderwijs beschikbaar is. In die situatie mogen de scholen nooit een kind op grond van levensbeschouwing weigeren.

Kortom: een leerplichtige leerling mag in beginsel niet van onderwijs verstoken zijn.

1.3 Wet Passend Onderwijs

Elk kind heeft recht op onderwijs, ook kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Met passend onderwijs is het nog beter mogelijk om ondersteuning op maat te bieden voor alle kinderen die dit nodig hebben. Kinderen die het echt nodig hebben kunnen naar het speciaal (basis)onderwijs. Daarnaast werken we nauw samen met partners vanuit het samenwerkingsverband en de jeugdhulp, zodat kinderen en hun ouders zowel op school als thuis passende ondersteuning krijgen.

Door de zorgplicht (zie inleiding) heeft de school, waar het kind door de ouders schriftelijk is aangemeld, de plicht een passend aanbod te doen. Of een kind nu 'gewoon' of 'anders' leert: elke school heeft de plicht een passend aanbod te doen. Het liefst op een reguliere basisschool. Als dat niet kan, dan op een andere reguliere basisschool, in het speciaal basisonderwijs of in het speciaal onderwijs. Altijd in samenspraak met de ouders. Uitgangspunt is dus: 'regulier als het kan, speciaal als het moet'.

1.4 Schoolondersteuningsprofiel

Elke school heeft een schoolondersteuningsprofiel waarin staat beschreven welke ondersteuning de school kan bieden. Daarin wordt onderscheid gemaakt tussen basisondersteuning en extra ondersteuning. De basisondersteuning is de ondersteuning die iedere school in de regio biedt en is dus voor alle kinderen gelijk. Soms heeft een kind echter extra ondersteuning nodig bij het leren, bij het gedrag en/of bij de fysieke ontwikkeling en is er extra ondersteuning nodig. Welke extra ondersteuning een school kan bieden, al dan niet met behulp van het samenwerkingsverband, staat beschreven in het schoolondersteuningsprofiel. De medezeggenschapsraad van een school heeft adviesrecht op het schoolondersteuningsprofiel.

Het schoolondersteuningsprofiel is een middel in de communicatie met de ouders en kan helpen bij het maken van een schoolkeuze. Het kan echter voorkomen dat de school die de ouders kiezen niet de gewenste ondersteuning kan bieden die nodig is om het kind goed onderwijs te geven. In dat geval zullen de mogelijkheden voor het kind op een van de andere scholen binnen de stichting worden onderzocht en, waar nodig, binnen ons samenwerkingsverband IJssel|Berkel of zelfs daar buiten.

Het schoolondersteuningsprofiel staat op de website van de school en kan op verzoek van ouders digitaal of op papier aan hen worden verstrekt.

2 Kaders aanmelding en toelating

2.1 Aanmelding

Ouders moeten minimaal 10 weken voor de aanvang van de datum waarop zij inschrijving wensen, een kind schriftelijk aanmelden bij de school van hun keuze door het invullen van het inschrijfformulier van de school. De school heeft vanaf dat moment 6 weken om te besluiten over het verzoek tot toelating en mag deze termijn met maximaal 4 weken verlengen. Het moment waarop de termijn gaat lopen, zal veelal de datum zijn waarop het inschrijfformulier is ingevuld en ondertekend door de ouders van het kind en door de school ontvangen.

De ouders wordt gevraagd een paar verklaringen te ondertekenen m.b.t.

- a) respecteren dan wel onderschrijven van de protestants christelijke grondslag;
- b) onderschrijven van al het beleid waar de (G)MR mee heeft ingestemd dan wel in heeft geadviseerd;
- c) bereidheid mee te werken aan eventuele onderzoeken in het belang van de ontwikkeling van het kind.
- d) het vastleggen van privacygegevens.

Ouders kunnen hun kind aanmelden vanaf de dag waarop het kind de leeftijd van 3 jaar bereikt. Het is gebruikelijk dat ouders voor aanmelding een kennismakingsgesprek met de directeur hebben. Kinderen die jonger zijn dan 3 jaar, kunnen op een wachtlijst met vooraanmeldingen geplaatst worden. De scholen informeren hierover de ouders.

Ouders hebben de mogelijkheid om hun kind bij verschillende scholen tegelijk aan te melden. Ouders moeten melden bij welke andere scholen zij toelating hebben aangevraagd.

2.1.1 Wisseling school (zij-instroom)

Er kunnen verschillende redenen zijn om van basisschool te wisselen. Bijvoorbeeld een verhuizing, een andere visie op het beleid of de gang van zaken op school of een conflict. Voordat het kind kan worden ingeschreven op de nieuwe school, moet het eerst uitgeschreven zijn op de vorige basisschool. De ouders krijgen een bewijs van uitschrijving. Dit is noodzakelijk bij inschrijving op de nieuwe school. Het uitschrijvingsbewijs mag niet ouder zijn dan 6 maanden. De gemeente krijgt ook bericht van de uitschrijving. De nieuwe school stelt de oude school binnen één week op de hoogte van de inschrijving van uw kind. Hierna wordt het onderwijskundig rapport door de oude school aan de nieuwe school overgedragen (WPO artikel 42).

Het intakegesprek wordt in het geval van zij-instroom meestal door de IB'er gevoerd.

2.2 Procedure na aanmelding

Na de aanmelding onderzoekt de school of er extra ondersteuning nodig is. Dat gebeurt op basis van informatie van de ouders. De scholen binnen PCBO Voorst mogen besluiten om een aanmelding niet in behandeling te nemen als ouders niet voldoende gegevens overleggen die nodig zijn voor de aanmelding of de voorbereiding van de toelatingsbeslissing, mits de ouders de gelegenheid hebben gehad om ontbrekende gegevens aan te vullen.

Dit besluit om aanmelding niet in behandeling te nemen, behoort de school te nemen binnen vier weken nadat om aanvullende gegevens is gevraagd of de termijn waarbinnen de aanvullende gegevens konden worden verstrekt, is verlopen. Tot de gegevens zijn aangevuld of de termijn is verstreken, wordt een beslissing over toelating, opgeschort.

Nadat alle gegevens zijn ontvangen en een kind is ingeschreven, is er een intakegesprek. Dit is meestal met de onderbouwleerkracht waar het kind bij in de groep komt. In dit intakegesprek worden ook afspraken gemaakt over eventuele wendagen.

2.3 Tijdelijke plaatsing

Indien een aanmelding een kind betreft dat niet is ingeschreven op een andere school en de beslissing over toelating is 10 weken na de dag waarop het verzoek om toelating is gedaan nog niet genomen, wordt het kind met ingang van de dag volgend op bedoelde 10 weken tijdelijk geplaatst en ingeschreven op de school waar het kind is aangemeld. Dit uiteraard niet eerder dan dat het kind de leeftijd van 4 jaar heeft bereikt. Als het kind wordt toegelaten, wordt de tijdelijke plaatsing omgezet naar definitieve plaatsing.

Als de toelating van het kind wordt geweigerd of een beslissing wordt genomen de aanmelding niet te behandelen, wordt de tijdelijke plaatsing beëindigd en wordt het kind uitgeschreven met ingang van de dag die volgt op de dag waarop de toelating wordt geweigerd of de beslissing wordt genomen de aanmelding niet te behandelen. Dit is conform artikel 40 lid 7 van de Wet Primair Onderwijs.

2.4 Weigeringsgronden

Bij het beoordelen over een toelating worden een aantal gronden bekeken die kunnen leiden tot het niet toelaten van een kind op de school. De volgende gronden kunnen leiden tot weigering

- De groep is vol.
- Niet respecteren dan wel onderschrijven van de protestants-christelijke identiteit.
- De school kan de nodige ondersteuning niet bieden;
- Ernstige verstoring van de rust en orde dreigt.

2.4.1 De groep is vol

Indicatoren zijn hierbij de grootte van het schoolgebouw en het onderwijskundig concept. De school moet in de schoolgids het maximaal aantal leerlingen per groep benoemen. Dit betekent dat er soms met een wachtlijst gewerkt moet worden.

2.4.2 Niet respecteren dan wel onderschrijven van de protestants-christelijke identiteit

Ouders die hun kind aanmelden bij een van de scholen van PCBO Voorst dienen een verklaring te tekenen dat:

- instemmen met de grondslag zoals hieronder beschreven
òf
- niet kunnen instemmen met de grondslag, maar deze wel volledig te willen respecteren.

De primaire doelstelling van de Stichting is:

Het verzorgen van kwalitatief goed christelijk onderwijs (aan zoveel mogelijk kinderen), zodanig, dat het de leerlingen het houvast en de uitdaging biedt waar ze behoefte aan hebben, zodat zij zichzelf ontwikkelen en in hun zelfstandigheid en verantwoordelijkheid worden bevorderd.

Indien ouders deze verklaring niet ondertekenen, heeft dit als gevolg dat de toelating van een kind zal worden geweigerd.

2.4.3 De school kan de nodige ondersteuning niet bieden;

Een kind kan worden geweigerd als de school niet de juiste ondersteuning kan geven. Dit wordt beoordeeld door de directeur, samen met de intern begeleider van de school waarna de directeur de eindbeslissing neemt.

Niet-zindelijk zijn is een wettelijke weigeringsgrond. Verder is het niet mogelijk in het algemeen aan te geven wanneer een school een kind kan weigeren als de school de vereiste ondersteuning niet

kan bieden. Uitgangspunt bij deze beslissing is in elk geval een afweging van de individuele belangen van het kind tegen het algemene belang van de school. Hierbij moet dus ook het schoolondersteuningsprofiel meegenomen worden, evenals de afspraken die zijn gemaakt in het samenwerkingsverband over de begeleiding van kinderen met ondersteuningsbehoeften.

Op grond van rechterlijke uitspraken kunnen de volgende factoren van pedagogische en organisatorische aard van belang zijn voor de beslissing de leerling al dan niet toe te laten: groeps grootte, samenstelling groep, effect op onderwijs aan reeds aanwezige leerlingen, deskundigheid personeel, beschikbaar personeel, mogelijkheden van begeleiding door ouder, benodigde middelen, gevergdde aanpassingen in organisatie begeleiding en onderwijs, werkdruk.

Als plaatsing een onevenredige belasting vormt voor de school, heeft zij na schriftelijke aanmelding van een kind een argument om het kind niet toe te laten. De school moet dan een andere school vinden die het kind wel kan toelaten. Pas als een andere school daartoe bereid is, vervalt de zorgplicht van de school waar de leerling is aangemeld.

Als een kind met een ondersteuningsbehoefte wordt toegelaten, dan is het in principe niet van belang of het kind de einddoelen kan behalen.

Verwijzing speciaal basisonderwijs

Als het kind een verwijzing heeft naar het speciaal basisonderwijs (SBO) wordt de aanmelding van het kind in principe geweigerd. Een kind kan dan, naar het oordeel van de school, wel voorwaardelijk worden toegelaten als:

- ouders schriftelijk kenbaar maken hun medewerking te verlenen aan de verwijzing naar het speciaal onderwijs zodra dat mogelijk is;
- te verwachten is dat de leerling de rust, orde of veiligheid op school niet zal verstoren;
- de school de vereiste ondersteuning kan verlenen;
- het aantal kinderen met (leer- of gedrags)ondersteuning in de te plaatsen groep nog hanteerbaar blijft en daarmee de onderwijskwaliteit en veiligheid gewaarborgd blijven.

De voorwaardelijke plaatsing wordt schriftelijk gemeld bij de ouders, het bestuur en de leerplichtambtenaar.

Arrangement en vereiste ondersteuning

Indien het kind in aanmerking komt voor een arrangement (extra ondersteuning door derden) en de school kan de vereiste ondersteuning niet waarborgen, kan de toelating van een kind worden geweigerd. Hierbij kunnen de volgende redenen een rol spelen:

- de noodzakelijke aanpassingen qua gebouw en/of materieel zijn niet te realiseren binnen de budgettaire mogelijkheden van de school;
- de noodzakelijke personele inzet voor het kind is niet te realiseren binnen de budgettaire mogelijkheden of capaciteiten van de school;
- één of meer andere kinderen in de groep van beoogde plaatsing worden gedupeerd door de nieuwe situatie.

Een kind dat in aanmerking komt voor een arrangement kan worden toegelaten als de school de vereiste ondersteuning wel kan bieden en voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- het kind (en ouders) moet(en) voldoende aanspreekbaar zijn;
- het kind moet voldoende kunnen functioneren in de groep;
- het kind moet zindelijk zijn (indien dit onmogelijk is, dienen ouders, ook tijdens schooluren voor verschoning zorg te (laten) dragen);
- de ouders moeten voldoende ondersteuning toezeggen (bijvoorbeeld bij excursies en schoolreisjes);

- de aanmelding moet tijdig plaatsvinden, zodat de school voldoende tijd heeft om de noodzakelijke informatie in te winnen (expertisecentrum, literatuur, medisch kinderdagverblijf e.d.) om zich te beraden en om eventuele voorbereidingen te treffen;
- de opname geleidelijk in de groep kan plaatsvinden;
- de ouders geacht worden medewerking te verlenen aan het onderzoek voor en/of plaatsing op een school voor speciaal onderwijs op het moment dat de school ervaart dat het kind onvoldoende meer geboden kan worden in de ontwikkeling, het kind de school ontgroeit en/of dat het kind gaat disfunctioneren.

2.4.4 Ernstige verstoring rust of orde of verwijdering van vorige school

Een weigering vanwege een te verwachten ernstige verstoring van rust en orde of wegens een verwijdering van vorige school door wangedrag is mogelijk. Het kan gaan om het gedrag van het kind, maar ook om het gedrag van de ouders. De school die over het verzoek om toelating beslist, moet motiveren waarom de overtuiging bestaat dat door toelating van dit kind de orde en de rust op school verstoord worden. De geldende gedragsregels zijn het toetsingskader, samen met de vraag of de school de vereiste opvang kan bieden.

Een kind kan in een dergelijk geval, naar het oordeel van de school, wel voorwaardelijk worden toegelaten als:

- ouders schriftelijk kenbaar maken dat, als het kind de rust, orde of veiligheid verstoort zij hun medewerking verlenen aan verwijdering van de desbetreffende leerling en/of aan het onderzoek voor plaatsing binnen het speciaal onderwijs;
- er geen twijfel bestaat over de mogelijkheid die de school heeft tot het verlenen van de vereiste ondersteuning;
- het aantal kinderen met (leer- of gedrags)ondersteuning in de te plaatsen groep nog hanteerbaar blijft en daarmee de onderwijskwaliteit en veiligheid gewaarborgd blijven.

De voorwaardelijke plaatsing wordt schriftelijk gemeld bij de ouders, het bestuur en de leerplichtambtenaar. In geval van voorwaardelijke plaatsing beslist de school binnen één jaar of deze omgezet wordt in een definitieve plaatsing. Als dat het geval is, wordt ook dit besluit schriftelijk kenbaar gemaakt aan ouders, het bestuur en de leerplichtambtenaar. Het verschil tussen voorwaardelijke en definitieve plaatsing zit in het feit dat bij een voorwaardelijke plaatsing eerder tot verwijdering kan worden besloten dan bij een definitieve plaatsing.

2.5 Procedure bij weigering

De school moet binnen 6 weken na aanmelding van een leerling besluiten over de toelating en mag deze termijn met maximaal 4 weken verlengen. De besluitvorming hangt mede af van de eerdergenoemde weigeringsgronden in paragraaf 2.4. In het geval de school het kind niet voldoende ondersteuning kan bieden, zoekt de school binnen dezelfde 6 weken (plus een eventuele verlenging met 4 weken) een andere school die de ondersteuning wel kan bieden.

Als de school wil overgaan tot weigering, moet deze rekening houden met onderstaande procedure. In de eerste stap wordt onderscheidt gemaakt tussen een weigering gebaseerd op

- A. de gegevens die de ouders hebben verstrekt.
- B. op andere gegevens dan de ouders hebben verstrekt.

De volgende stappen zijn voor alle weigeringsgronden gelijk.

STAP 1

A. *Weigering op grond van gegevens die de ouders zelf hebben verstrekt*

De school informeert ouders *schriftelijk* dat hun kind niet wordt toegelaten en geef daarbij de *redenen* aan. Vermeld wordt dat *bezwaar en beroep* tegen de beslissing mogelijk is, bij wie, binnen welke termijn en bij welk orgaan.

B. Weigering op grond van andere gegevens dan verstrekt bij het verzoek om toelating

De school informeert de ouders schriftelijk dat de school het kind niet zal toelaten. Het geeft duidelijk en onderbouwd aan waarom. De school nodigt de ouders uit voor een gesprek of een schriftelijke reactie. Dit 'horen' is verplicht, tenzij er spoed is. De ouders krijgen in het gesprek de gelegenheid te zeggen wat zij van de voorgenomen weigering vinden. De school licht het voornemen zo nodig toe. Daarna maakt de school een verslag van het gesprek en geeft een afschrift daarvan aan de ouders.

STAP 2

Voor een leerling die extra ondersteuning behoeft, geldt dat de toelating pas wordt geweigerd nadat een andere school is gevonden die de leerling wel kan toelaten. Dit is na overleg met de ouders en met inachtneming van de ondersteuningsbehoefte van de leerling en het schoolondersteuningsprofiel van de aanmeldschool. De andere school kan ook een school voor speciaal onderwijs zijn, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs.

STAP 3

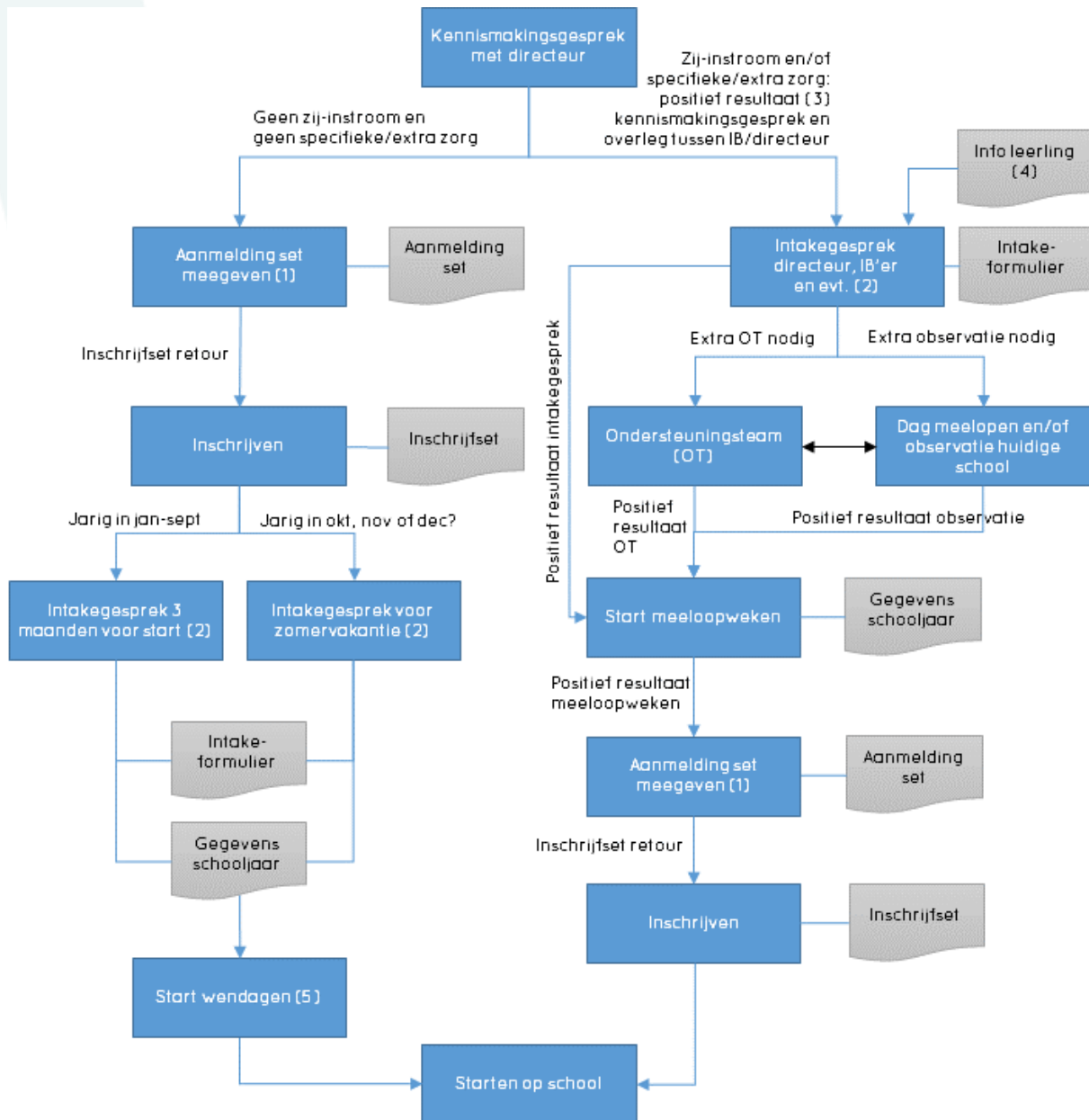
Wanneer de ouders bezwaar willen maken, doen zij dat bij het bestuur. Het bezwaar moet schriftelijk en binnen 6 weken na de mededeling van het weigeringsbesluit. Het bestuur hoort de ouders en neemt binnen 4 weken na ontvangst een beslissing.

STAP 4

Naast een bezwaarschrift kunnen ouders binnen zes weken ook een verzoekschrift indienen bij de Geschillencommissie Passend Onderwijs in Utrecht. De Commissie is bereikbaar via info@onderwijsgeschillen.nl (www.onderwijsgeschillen.nl).

3 Toelatingsprocedure

Hieronder is in schemavorm de toelatingsprocedure opgenomen.

Toelichting op schema

1. Een aanmeldingsset bestaat in ieder geval uit:

- Aanmeldformulier
- Verklaring omtrent grondslag, beleid en onderzoek;
- Verklaring m.b.t. AVG

Eventueel kan hieraan documentatie over de school worden toegevoegd. Denk aan de schoolgids, kleuterinformatie etc.

2. Tijdens intakegesprek wordt intakeformulier ingevuld samen met ouders.

3. Positief resultaat betekent dat alle partijen positief staan tegenover de volgende te nemen stap. En daarnaast verwacht de school te kunnen voorzien in de eventuele extra ondersteuningsbehoefte van het kind passend binnen het ondersteuningsprofiel van de school en binnen de (ondersteunings-) mogelijkheden van de betreffende groep waar het kind geplaatst zal gaan worden.
4. Van ouders wordt gevraagd om alle beschikbare informatie te overleggen. Te denken valt dan aan onderzoeksverslagen, rapporten, CITO-resultaten etc. Ook wordt er in principe contact opgenomen met de huidige school. Dit laatste uiteraard na overleg met ouders. Er kan namelijk sprake zijn van een vertrouwensbreuk met de huidige school.
5. Zie schoolgids/kleuterinformatieboekje.

Als een directeur voornemens is een aangemeld kind te weigeren, wordt het bestuur hierover geïnformeerd.

4 Schorsing en verwijdering

4.1 Opvoedkundige en disciplinaire maatregelen

PCBO Voorst streeft naar een veilig schoolklimaat waarin kinderen zich kunnen ontplooiën en waarin het ook prettig werken is voor de leerkrachten. Dit is voorwaardelijk voor kinderen om te kunnen leren en voor leerkrachten om te kunnen onderwijzen. Het accent ligt hierbij vooral op het belonen van positief gedrag. Daar waar nodig wordt het gedrag van leerlingen bijgestuurd of gecorrigeerd. Wanneer een leerling de gedragsregels overtreedt die binnen de school gelden, dan kan hierop worden gereageerd met een opvoedkundige maatregel of een disciplinaire maatregel.

4.1.1 Opvoedkundige maatregelen

Dit zijn pedagogische handelingen die sociaal gewenst gedrag stimuleren. De school benadert kinderen in eerste instantie positief en stimulerend. Daarnaast kan het zijn dat opvoedkundige maatregelen noodzakelijk zijn. Voorbeelden van opvoedkundige maatregelen zijn een time out, een leerling na laten blijven of strafwerk geven. Omdat deze maatregelen de rechtssfeer van de leerling slechts zijdelings raken, gaat het hier om feitelijk handelen. Dit betekent dat opvoedkundige maatregelen door een leerkracht aan een leerling kunnen worden opgelegd.

4.1.2 Disciplinaire maatregelen

Deze zijn in oplopende mate van zwaarte:

- De schriftelijke berisping;
- De overplaatsing naar een parallelklas of een andere vestiging van de school van het bestuur;
- De schorsing;
- De verwijdering.

Omdat disciplinaire maatregelen de rechtspositie van leerlingen raken, geldt dat uitsluitend de directeur gerechtigd is tot het opleggen van een ordemaatregel. Bij schorsing en verwijdering dient ook het bestuur betrokken te worden. Voordat men tot verwijdering overgaat, geeft de school eerst een schriftelijke waarschuwing voor een verwijdering.

De directeur is vrij in zijn beslissing of, en zo ja welke, ordemaatregel het wil nemen. Bij de beslissing om al dan niet over te gaan tot het opleggen van een disciplinaire maatregel, moeten alle relevante omstandigheden van worden meegewogen. Denk aan:

- Er is een evenredige verhouding tussen de overtreding die de leerling heeft begaan en de ordemaatregel die wordt opgelegd;
- De leerling is in enige mate schuldig aan de normschending;

4.2 Schorsing

Wanneer de directeur besluit om een leerling te schorsen, dan betekent dit dat de leerling tijdelijk het recht op deelname aan het onderwijs wordt ontzegd. De directeur kan dit besluit alleen nemen in overleg met het bestuur.

Schorsing kan worden gezien als een ultieme mogelijkheid voor de school om aan een leerling een waarschuwing te geven voor bepaald ontoelaatbaar gedrag. Er is pas sprake van een schorsing als een leerling voor ten minste één dag wordt uitgesloten van het recht op deelname aan het onderwijs. De duur van de schorsing moet in verhouding staan tot de aard en de ernst van de overtreding.

Voordat tot schorsing over wordt gegaan, is er een gesprek tussen de directeur en de ouders. Gedurende de schorsingsdagen vindt met de ouders een vervolgesprek plaats om deze ernstige waarschuwing te benadrukken en afspraken te maken over het vervolgtraject. Er is ook contact met de ouders in deze schorsingsperiode in verband met het verstrekken van huiswerk om de leerling geen onderwijsachterstand op te laten lopen. Bij schorsing blijft de onderwijskundige relatie met de

leerling intact. Het bestuur wordt op de hoogte gehouden van de (uitkomsten van) gesprekken met de ouders.

Schorsing is geregeld in artikel 40c WPO. Hier staat dat:

- Het bestuur kan met opgave van redenen een leerling voor een periode van ten hoogste één week schorsen.
- Het besluit tot schorsing moet schriftelijk aan de ouders bekend worden gemaakt. In het schorsingsbesluit moet het bestuur de redenen van schorsing, de ingangsdatum van de schorsing en de duur van de schorsing aangeven.
- Duurt de schorsing langer dan één dag, dan moet het bestuur de Onderwijsinspectie schriftelijk en met opgave van redenen van de schorsing in kennis stellen.

De ouders hebben niet de mogelijkheid om in bezwaar te gaan tegen een schorsingsbesluit. Bij schorsing is vaak sprake van situaties met een spoedeisend belang. De mogelijkheid van bezwaar kan hierbij belemmerend werken. Wanneer eerst de behandeling van het bezwaar moet worden afgewacht voordat de leerling kan worden geschorst, kan dit namelijk erg belastend werken voor de school. Ook kan het effect van de schorsing als orde- of corrigerende maatregel verloren gaan.

4.3 Verwijdering

4.3.1 Algemene uitgangspunten

De verwijdering van een leerling is geregeld in artikel 40 lid 11 WPO. Verwijdering kan worden aangemerkt als een eenzijdige rechtshandeling van het bestuur van een school, waarbij aan een leerling de verdere toegang tot de school wordt ontzegd. Er is sprake van verwijdering, wanneer het bestuur de leerling niet langer ingeschreven wenst te hebben.

Verwijdering is een ingrijpende maatregel, zowel voor de school als voor de leerling en zijn ouders. Daarom kan alleen het bestuur dit besluit nemen. Het bestuur staat op grotere afstand en kan de kwestie ook met die afstand beoordelen.

Het bestuur maakt bij zijn besluit een afweging tussen het belang van de school bij verwijdering en het belang van de leerling om op de school te blijven. Die belangen kunnen per geval verschillen. In de verschillende stadia van de procedure wordt de Inspectie voor het Onderwijs geraadpleegd.

4.3.2 Redenen voor verwijdering

A. De school kan niet aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling voldoen.

Om te bepalen wat de beslissingsruimte is, is het van belang vast te stellen of:

- de leerling formeel thuishoort in of toelaatbaar is tot het speciaal (basis)onderwijs;
- de leerling formeel thuishoort in het reguliere basisonderwijs.

Voor leerlingen die al onderwijs volgen op een school, maar die inmiddels extra ondersteuningsbehoefte hebben, geldt dat de school eerst zelf moet proberen om de gevraagde ondersteuning te bieden. Wanneer de school deze ondersteuning niet zelf kan bieden, moet het voor een plek op een andere school zorgen. Over een dergelijke beslissing moet overleg worden gevoerd met de ouders van de leerling.

Bij een verwijderingsverzoek vanuit de school heeft het bestuur een onderzoeksplicht ter beoordeling van de vraag of de school aan de ondersteuningsbehoefte kan voldoen. Hierbij is aandacht voor:

- De aard van de handicap en de daaruit voortvloeiende onderwijsbeperking;
- De beschikbare formatie en expertise van de leerkrachten;
- De mogelijkheid om alle leerlingen de vereiste aandacht te geven;
- De beschikbare externe hulp;

- Afstemming tussen de benodigde ondersteuning van de leerling en de beschikbare ondersteuning.

Het bestuur zal het schoolondersteuningsprofiel in zijn onderzoek betrekken. Het bestuur bekijkt elk geval afzonderlijk en weegt het belang van het kind tegen dat van de school af.

B. Wangedrag

Van wangedrag kan in uiteenlopende situaties sprake zijn: (herhaaldelijk) schoolverzuim, overtreding van de schoolregels, agressief gedrag, bedreiging, vandalisme dan wel seksuele intimidatie. Verwijdering is een sanctie. Ook het wangedrag van ouders, zoals (herhaalde) intimidatie van leerkrachten, kan een reden zijn om een leerling te verwijderen. Of het bestuur tot verwijdering kan overgaan, hangt van de omstandigheden van het geval af. Er is geen algemene lijn. Het wangedrag moet in elk geval ernstig zijn of herhaaldelijk hebben plaatsgevonden, waarbij een of meerdere waarschuwingen zijn gegeven.

Wanneer de leerling (of zijn ouders) ondanks eerdere gedragsafspraken en ondanks een laatste waarschuwing zijn gedrag niet verbetert, kan het bestuur, afhankelijk van de overige omstandigheden, tot verwijdering overgaan. Een licht vergrijp kan door herhaling uitgroeien tot ernstig wangedrag. Daarnaast is wangedrag denkbaar waarbij onmiddellijke verwijdering is geboden, zonder de genoemde eerdere maatregelen of voorafgaande waarschuwing. Dit geldt alleen in zeer ernstige gevallen.

Verwijdering is gebaseerd op schoolregels zoals beschreven in een pestprotocol. De schoolregels staan in de schoolgids.

C. Grondslag van de school

Onder bepaalde omstandigheden kan het bestuur een leerling verwijderen, omdat zijn gedrag in strijd is met de protestants-christelijke grondslag van de school. De vrijheid van onderwijs geeft deze ruimte. Voorwaarde is dat het verwijderingsbesluit is terug te voeren op een consistent beleid.

4.3.3 Procedure voor verwijdering

1. Het bestuur spreekt in ieder geval eerst de betrokken groepsleraar en evt. (een deel van) het schoolteam, voordat deze een leerling verwijderd. De bestuurder neemt ook met de Inspectie van het Onderwijs contact op. Geeft dit (vastgelegde) gesprek geen aanleiding nog een laatste keer te proberen de situatie op te lossen, dan besluit het bestuur formeel tot verwijdering. Het bestuur zet de verwijderingsprocedure in gang. Er wordt eerst besloten tot een voornemen tot verwijdering en daarna wordt een besluit tot verwijdering genomen. Het wettelijk verplichte onderwijskundig rapport over de leerling moet zijn opgesteld.
2. Het bestuur nodigt de ouders schriftelijk uit voor een gesprek waarin wordt gesproken over het voornemen van de school om over te gaan tot verwijdering. De school en de ouders hebben de voorgaande periode geregeld met elkaar gesproken. Door dit gesprek weten de ouders dat het bestuur niet langer bereid is een oplossing op de huidige school te zoeken en dat er een nieuwe fase in werking treedt die op verwijdering is gericht. Het gesprek heeft als doel om van de ouders te horen wat zij van de voorgenomen verwijdering vinden. Het voornemen moet worden onderbouwd, aangegeven moet worden waarom het belang van de ouders en de leerling moet wijken voor het belang van de school. In het gesprek wordt ook de verdere procedure toegelicht, zoals de mogelijkheden om na een definitief besluit daartegen bezwaren kenbaar te maken. Er wordt een verslag van het gesprek gemaakt.
3. Als voor het bestuur het gesprek met de ouders geen aanleiding geeft om van het voornemen af te zien, wordt dit schriftelijk en onderbouwd, met verwijzing naar het gesprek, aan de ouders en het personeel medegedeeld.
4. Voor alle redenen van verwijdering geldt dat het bestuur alleen definitief tot verwijdering over kan gaan als een andere school bereid is om de leerling toe te laten. Dit betekent dat het bestuur een resultaatsverplichting heeft en op zoek moet gaan naar een andere school voor de te verwijderen leerling. Dit hoeft niet op een protestants-christelijke school te zijn of binnen het eigen samenwerkingsverband. Kan het bestuur geen andere school vinden, dan kan deze het

definitieve verwijderingsbesluit niet nemen. Dat kan pas als een andere school bereid is gevonden de leerling op te nemen.

4.3.4 Verwijderingsbesluit

In het definitieve verwijderingsbesluit moet het bestuur aangeven wat de grond voor verwijdering is. De redenen voor verwijdering worden gemotiveerd in het verwijderingsbesluit met een afweging tussen het belang van de school bij verwijdering en het belang van de leerling om op de school te blijven. Daarnaast moet in het verwijderingsbesluit staan welke school bereid is om de leerling toe te laten en wat de datum van verwijdering is. In het verwijderingsbesluit moet een bezwaarclausule opgenomen worden, waarin staat vermeld dat als de ouders het er niet mee eens zijn, zij de mogelijkheid hebben om binnen zes weken na dagtekening van het besluit een bezwaarschrift in te dienen bij het bestuur.

4.3.5 Geschil over verwijderingsbesluit

Bij een geschil over de verwijdering van een leerling, kunnen ouders ervoor kiezen om een bezwaarprocedure te volgen of andere wettelijke stappen te ondernemen. Zo kunnen ouders tegen een verwijderingsbesluit bezwaar aantekenen bij het bestuur. Dit bezwaarschrift moet binnen zes weken nadat het verwijderingsbesluit is genomen, zijn ingediend. Vervolgens dient het bestuur binnen vier weken een beslissing op het bezwaar te nemen.

Ouders kunnen er ook voor kiezen om een geschil aanhangig te maken bij de Geschillencommissie passend onderwijs in Utrecht. De Commissie is bereikbaar via info@onderwijsgeschillen.nl (www.onderwijsgeschillen.nl). De termijn voor het indienen van het verzoekschrift is zes weken. Dit betekent dat ouders het schriftelijk verzoek binnen zes weken na de bekendmaking van het verwijderingsbesluit moeten indienen bij de commissie. De Geschillencommissie brengt op verzoek van de ouders binnen tien weken een advies uit aan het bestuur, rekening houdend met het schoolondersteuningsprofiel en het ondersteuningsplan. Het gaat hier om een niet-bindend advies waartegen geen bezwaar of beroep kan worden ingesteld. Als een geschil aanhangig is gemaakt bij de commissie en de ouders bezwaar hebben gemaakt tegen de beslissing over de verwijdering, neemt het bestuur de beslissing op bezwaar niet eerder dan dat de commissie uitspraak heeft gedaan. De termijn voor het nemen van de beslissing op bezwaar wordt dan opgeschort met ingang van de dag waarop het geschil aanhangig is gemaakt bij de commissie, tot de dag waarop de commissie het advies heeft uitgebracht.

Voordat de ouders naar de Geschillencommissie gaan, kunnen zij als tussenstap de Onderwijsconsulenten inschakelen. Onderwijsconsulenten kunnen bemiddelen in de fase waarin nog geen geschil aanhangig is bij de commissie. Onderwijsconsulenten werken in opdracht van de ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en Volksgezondheid, Welzijn en Sport samen met ouders en professionals aan een passende onderwijsloopbaan voor iedere leerling (www.onderwijsconsulenten.nl).